

ואר"ל תש"ט

הזינו בצדק וחסד לחופים זביון

(א) שו"ת אורח ש' תרצ"ד ס"א, ואל"ה (פ"א)

(ב) אהרן חסד ה"ו פ"ו הל"ז

(ג) נתיב חסד פ"א, והציון תורת חסד (פ"א)

(ד) אהרן חסד ה"ג פ"ג

(ה) שו"ת אורח ש' תרצ"ו ס"א, ואל"ה פ"א

(ו) דברי אברהם - הל"ז ס"ג

(ז) חסד חיים אל תורה פ' הוה (ת"ה)

(ח) שו"ת אורח ש' תרצ"ד

תרצד דין מעות פורים לעניים. ובו ד' סעיפים:

א "חייב (א) כל אדם (ב) * ליתן לפחות (ג) [א] (ג) שתי מחנות * לשני עניים:

נ"ד (פ"א)

(ג) שתי מחנות. וזו מדינה לכל באמח מוטב להרבות במחנות לאכזיזים מלהרבות נסעודתו ובשלוה מנת לרעיו שאין שמחה גדולה ומפוארה אלא לשמח לב עניים יתומים ואלמנות ודומה לשכינה שנאמר להמיות רוח שפלים ולהשיב"ל לב נדכאים [רמב"ם] והנה השתי מחנות (ב) כריך ליתן משלו ולא משל מעשר וההוספה שמוסיף יוכל ליתן משל מעשר:

(ט) אהרן חסד

ז. אין שעור למצות גמילות חסד, "אפילו עד מאה פעמים. [ולא ירע לכוון לחשב, בפמה ממריח עלי האיש הזה תמיד בלקיחת המעות ובפרעון, כמו שאינו כועס על מי שהוא דופק תמיד על פתחי חנותו לתן לו רוח בעסקו. וידע פי בכל פעם הוא מקים מצות עשה דאורייתא, ויבוא אליו ברכה מאת ה'. וכמו שאמר הכתוב לענין צדקה (דברים טו, י): 'נתון נתון לו [הינו אפילו מאה פעמים כמו שפרש רש"י] ולא ירע לכוון בפתחך לו פי בגלל הדבר הזה יברך ה' אלהיך וגו'"].

(י) נתיב חסד והציון תורת חסד

ויש להעיר שהרי לקמן (פ"ד ס"א) כתב רבינו הדין שמצות גמילות חסד שבגופו היא אפי' עד מאה פעמים, והביא ראה ממצות השבת אכירה וממצות פריקה דאמרי' בב"מ (דף ל"א): דדינם אפי' עד מאה פעמים. וא"כ צ"כ אמאי לא הביא רבינו הכא מקור זה ממצוות אלו שהם מדאורייתא וילפינן מקרא, והביא מקור מביקור חולים שדעת רבינו שהיא רק מדרבנן (עי' לקמן ח"ג פ"ג כהגהה). ויל"ע.

(יא) אפילו עד וכו'. וכמו לענין גמילות חסדים שבגופו דהוא ביקור חולים, אמרינן בנדרים (ל"ט:), דהוא עד ק' פעמים ביום, כן הוא הדין לענין גמילות חסדים בממונו. גם לענין גמילות חסדים גופא מוכח בבבא מציעא (ל"א:), דהעבט אפילו ק' פעמים משמע, ולא נצרך תעביטנו אלא לדרשה אחרת, עיין שם.

